

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 6 ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

Освітньої програми:	Туризм
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
за спеціальністю:	242 Туризм
галузі знань:	24 Сфера обслуговування

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи туризмознавства» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за освітньою програмою «Туризм» зі спеціальності «242 Туризм» галузі знань 24 Сфера обслуговування

Розробник: к.геогр. наук, доц. Романів А.С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії і туризму

Протокол від 28 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри доц. Яроменко О.В.
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант Осіпчук І.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол від 31 серпня 2020 р. № 1

Голова доц. Басюк Т.О.
(підпис)

© Романів А.С., 2020

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань: 24 "Сфера обслуговування"	обов'язковий компонент освітньої програми	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 242 "Туризм"	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
Самостійна робота			
80 год.	108 год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи туризмознавства» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 242 Туризм за освітньо-професійною програмою Туризм.

Мета дисципліни: системний виклад основних положень, понять та дефініцій, що розкривають зміст, характер, тенденції, фундаментальні принципи туризму; розгляд основних закономірностей функціонування туризму, ознайомлення із змістом і формами практичної діяльності в галузі соціально-культурного сервісу і туризму.

Завдання:

- оцінити сучасну роль туризму в економіці, соціально-культурній і політичній діяльності держав;
- виявити фактори, що впливають на розвиток туризму;
- вивчити історію розвитку туризму;
- розглянути класифікацію туризму та дати характеристику його окремим видам;
- на основі аналізу різних показників визначати основні тенденції розвитку туризму;
- проаналізувати складові туристської індустрії та їх взаємозв'язки;
- виявити особливості турпродукту;
- розглянути роль держави в управлінні індустрією туризму;
- розглянути основні види туристських формальностей.

Під час лекційних, практичних занять та самостійної роботи студенти, майбутні фахівці з туризму, **набувають таких компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові компетентності).**

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну «Основи туризмознавства», студенти повинні володіти такими **програмами результатами навчання:**

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм як сфера діяльності. Основні поняття та визначення туризму. «Туризмознавство» як навчальна дисципліна. Основні визначення туризму як сфери діяльності. Зміст і основні завдання. Місце туризму та туризмознавства в системі наук. Функції туризму. Структура туризму. Туризм як об'єкт наукового пізнання. Класифікації видів професійної діяльності у сфері сервісу і туризму. Система підготовки кадрів туристичного напрямку у світі та в Україні. Головні тенденції розвитку в світі на сучасному етапі.

Література: основна [2,4,5,8], допоміжна [11,14,15,23,31,39,45,46]

Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму. Періодизація розвитку туризму. Передісторія туризму. Основні віхи історії світового туризму. Мандрівництво Україною та мандри українців. Етапи розвитку туризму в Україні.

Література: основна [2,4,5,8], допоміжна [18,19,39,44]

Тема 3. Чинники розвитку туризму. Чинники та умови розвитку міжнародного туризму. Перелік чинників, що впливають на формування туристичних потреб та на розвиток туристичних підприємств..

Література: основна [2,4,5,8, 9], допоміжна [11,14,19,23,27,31]

Тема 4. Організаційні форми та види туризму. Організаційні форми туризму. Класифікація видів туризму. Характеристика окремих видів туризму: гірського, водного, лижного, спортивного, ділового, рекреаційного, сакрального, лікувально-оздоровчого, пригодницького. Екзотичні види туризму.

Література: основна [2,4,5,8,9], допоміжна [15,16,17,19,22,31,45]

Тема 5. Індустрія туризму та її структура. Формування системи гостинності протягом історичного періоду. Структура індустрії туризму. Поняття туристично-рекреаційного потенціалу. Територіальна складова індустрії туризму. Виробнича складова індустрії туризму

Література: основна [1,2,4,5,6,8,9], допоміжна [17,20,22, 25,27,28]

Тема 6. Ринок туристичних послуг. Суб'єкти туристичного ринку. Механізм функціонування туристичного ринку. Тур як специфічний продукт туристичного ринку. Класифікація турів.

Література: основна [3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,11,17,19,20,22, 25,27,28,33,39]

Тема 7. Основи організації туристичного процесу. Самоорганізація. Організація транспортного обслуговування в туризмі. Організація послуг гостинності в туризмі. Організація екскурсійної діяльності. Організація туристсько-рекреаційних комплексів.

Література: основна [3,4,5,6,7,9], допоміжна [10,13,17,19,20,22,23,25,27,37,38,43]

Тема 8. Основи туристичної діяльності. Суб'єкти туристичної діяльності. Діяльність туристичного підприємства з організації обслуговування туристів. Проектування турів. Ринкова діяльність туристичного підприємства.

Література: основна [1,3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,13,19,22,23,41]

Тема 9. Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні. Державні органи що регулюють туристичну діяльність в Україні. Міжнародне регулювання туризму до та після Другої світової війни. Створення Всесвітньої організації ЮНВТО та її діяльність. Міжнародні організації в сферах що тісно взаємодіють з туризмом

Література: основна [3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,11,19,22,23,24,41]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні питання туризмознавства та туризму												
Тема 1. Туризм як сфера діяльності. Основні поняття та визначення туризму.	10	2	4			4	10	-	2			8
Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	14	2	2			10	14	-	-			14
Тема 3. Чинники розвитку туризму.	10	2	-			8	10	1	-			9
Тема 4. Організаційні форми та види туризму.	14	2	2			10	14	1	-			13
Змістовий модуль 2. Організаційні, технологічні та економічні аспекти туристичної галузі												
Тема 5. Індустрія туризму та її структура.	12	2	-			10	12	1	-			11
Тема 6. Ринок туристичних послуг.	16	2	6			8	16	1	2			13
Тема 7. Основи організації туристичного процесу.	16	4	2			10	16	1	2			13
Тема 8. Основи туристичної діяльності.	14	2	2			10	14	1	-			13
Тема 9. Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні.	14	2	2			10	14	-	-			14
Усього	120	20	20	-	-	80	120	6	6	-	-	108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз тенденцій розвитку туризму в світі	2/2
2	Формування компетентностей майбутнього фахівця з обслуговування туристичної діяльності	2/-
3	Етапи розвитку туристичної індустрії в Україні та світі	2/-
4	Аналіз видів туризму за класифікаційними ознаками	2/-
5	Аналіз показників туристичної діяльності в Україні	2/2
6	Україна на ринку туристичних послуг Європи та світу	2/-
7	Дослідження ринку туристичних послуг регіону	2/-
8	Організація туристичної подорожі	2/2
9	Оформлення технологічної документації туристичної подорожі	2/-
10	Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні	2/-
	Разом	20/6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Туризм як сфера діяльності. Основні поняття та визначення туризму.	4/8
2	Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	10/14
3	Чинники розвитку туризму.	8/9
4	Організаційні форми та види туризму.	10/13
5	Індустрія туризму та її структура.	10/11
6	Ринок туристичних послуг.	8/13
7	Основи організації туристичного процесу.	10/13
8	Основи туристичної діяльності.	10/13
9	Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні.	10/14
	Разом	80/108

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальні питання туризмознавства та туризму				
Тема 1. Туризм як сфера діяльності. Основні поняття та визначення туризму.	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичних робіт №1-2	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2,4,5,8], допоміжна [11,14,15,23,31,39,45,46]	10
Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань практичної роботи №3	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень.	основна [2,4,5,8], допоміжна [18,19,39,44]	5
Тема 3. Чинники розвитку туризму.	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу.	Анатоція матеріалу за темою лекції з захистом теоретичних положень	основна [2,4,5,8, 9], допоміжна [11,14,19,23,27,31]	5
Тема 4. Організаційні форми та види туризму.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №4	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [2,4,5,8,9], допоміжна [15,16,17,19,22,31,45]	5
Змістовий модуль 2. Організаційні, технологічні та економічні аспекти туристичної галузі				
Тема 5. Індустрія туризму та її структура.	Самостійне опрацювання лекційного матеріалу.	Представлення анотованого матеріалу. Усне опитування.	основна [1,2,4,5,6,8,9], допоміжна [17,20,22,25,27,28]	5
Тема 6. Ринок туристичних послуг.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних №5-7	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,11,17,19,20,22,25,27,28,33,40]	15
Тема 7. Основи організації туристичного процесу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №8	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [3,4,5,6,7,9], допоміжна [10,13,17,19,20,22,23,25,27,37,38,43]	5
Тема 8. Основи туристичної діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №9	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [1,3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,13,19,22,23,41]	5
Тема 9. Регулювання туристичної діяльності в Україні та на міжнародному рівні.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичної №10	Здача виконаних практичних завдань з захистом теоретичних положень	основна [3,4,5,6,7,9] допоміжна [10,11,19,22,23,24,41]	5

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з освітнього компоненту «Основи туризмознавства» забезпечується індивідуальною спрямованістю окремих практичних завдань (студенти досліджують окремі види туризму та готують по них презентації, чи вивчають різні регіони тощо). До індивідуальної роботи з курсу належить і написання реферату на одну із обраних тем:

1. Історія древніх подорожей і традицій гостинності
2. Епоха Великих географічних відкриттів та її роль у розвитку мандрівництва
3. Розвиток світового туризму в XIX столітті
4. Розвиток світового туризму в I половині XX століття.
5. Історичні передумови виникнення мандрівництва в Україні
6. Зародження організованого туризму в Україні XIX – початку XX століття
7. Туристсько-екскурсійна діяльність на землях Галичини
8. Туристична діяльність в Україні в радянський період
9. Державні програми розвитку туризму в Україні
10. Програми розвитку туризму на прикладі регіону (області).
11. Характеристика та представлення розвитку окремого виду туризму

Форми контролю: представлення реферату з доповіддю.

9. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях:

- студенти навчаються проводити обробку та здійснювати аналіз статистичних даних показників туристичного ринку;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- студенти демонструють окремі види туризму, використовуючи презентації, доповіді;
- для опрацювання окремих тем на практичних використовується робота в малих групах.
- надається індивідуальне консультування.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій.

10. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються оцінювання знань за наступними видами робіт:

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з курсу. Складання заліку;
- перевірка виконаних практичних завдань;
- контроль самостійної роботи;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Роль туризму в світовій економіці.
2. Фактори розвитку туризму.
3. Цілі, функції і задачі туризму.
4. Зміст і види потреб сучасної людини в туристських послугах.
5. Поняття інфраструктури туристської галузі.
6. Особливості туристського споживання.
7. Організаційно-правові форми і форми власності у туристичній сфері.
8. Роль турагентської і тур операторської діяльності на ринку туристських послуг.
9. Види туризму.
10. Форми туризму.
11. Соціальний туризм.
12. Туристський продукт.
13. Туристські послуги, їх склад.
14. Порядок розробки туристського продукту.
15. Поняття і склад програми обслуговування.
16. Складові туристської індустрії.
17. Види підприємницької діяльності в туризмі.
18. Відповідальність турагента і туроператора за обсяг і якість послуг.
19. Національна класифікація готелів.
20. Конкурентоспроможність туристської о обслуговування.
21. Типи і види засобів розміщення.
22. Організація послуг харчування. Види і типи обслуговування.
23. Міжнародна класифікація засобів транспорту. Система знижок і пільг.
24. Забезпечення безпеки туристів.
25. Основні законодавчі документи по питаннях регулювання туристських формальностей.
26. Роль держави в розвитку туристської індустрії.
27. Завдання державної політики у сфері туризму.
28. Страхування туризму. Страховий внесок, медичне страхування, страхові ризики.
29. Фактори і перспективи розвитку екологічного туризму.
30. Основні фактори, умови формування і розвитку туристського регіону.
31. Рекреаційне районування України.
32. Принципи організації санаторно-курортної справи.
33. Види туристсько-рекреаційних ресурсів.
34. Ресурси і матеріальна база туризму.
35. Туристський баланс по експорту і імпорту турпослуг.
36. Регіональна структура міжнародного туристського ринку
37. Гостинність в туризмі.
38. Державне регулювання розвитку туристичної галузі країни.
39. Ефекти туризму: економічний, соціальний, культурний.
40. Діяльність міжнародних організацій туризму.
41. Основні тенденції європейського туризму на початку III тисячоліття.
42. Передумови формування стійкого туризму.
43. Поняття, структура і складові туристичного продукту.
44. Роль вільного часу в туризмі.
45. Туризм як одна з пріоритетних галузей розвитку регіону.
46. Туризм як чинник гуманізації відносин між народами.
47. Туристична інфраструктура.
48. Туристична привабливість.
49. Туристична статистика: види та доступність.
50. Фактори попиту в туризмі.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
10	5	5	5	5	15	5	5	5	40	100

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсової роботи, практики
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Основи туризмознавства» включає:

1. Підручники та навчальні посібники
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа moodle, URL: <https://edu.regi.rovno.ua/course/view.php?id=6995>).
3. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа moodle).
4. Пакети тестових завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа moodle).

14. Рекомендована література

Основна

1. Артёмова Е.Н., Козлова В.А. Основы гостеприимства и туризма. Учебное пособие. - Орёл: ОрёлГТУ, 2005. - 104 с.
2. Биржаков М.Б. Введение в туризм. СПб.: Издательский дом "Герда", 2000. 192 с.
3. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу [Текст] : навч. посібник / Л.П. Дядечко. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 224 с.
4. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху [Текст] : підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.
5. Мальська М.П. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності [Текст] : навч. посібник / Мальська, В.В. Худо. - Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. - 314 с.
6. Мальська М.П. Основи туристичного бізнесу [Текст] : навч. посібник / М.П. Мальська, В.В. Худо, В.І. Цибух. - К.: Центр навч. літ., 2004. - 272 с.
7. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. / Мальська, В.В. Худо. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 424 с.
8. Сокол Т.Г. Основи туризмознавства. Навчальний посібник. К.: ЗАТ "Слов'янський дім", 2006. 76 с.
9. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності. Підручник / За заг. ред. В.Ф. Орлова. К.: Грамота, 2006. 264 с.

Допоміжна

10. Агафонова Л.Г. Туризм. Готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання [Текст] : навч. посібник / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова. - К.: Знання України, 2002. - 358 с.
11. Александрова А.Ю. Международный туризм [Текст] / А.Ю. Александрова. - М.: Аспект Пресс, 2001. - 461 с.
12. Атлас світу. - К.: ДНВП "Картографія", 2010.
13. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация [Текст] / С.И. Байлик. - К.: ВИРА-Р, 2001. - 208 с.
14. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування [Текст] : монографія / О.О. Бейдик. - К.: "Київський університет", 2001. - 395 с.
15. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії [Текст] / О.О. Бейдик. - К.: РВЦ "Київський університет", 1997. - 99 с.
16. Всё о странах и туризме URL: <http://kapitan.ru/strany/strany.html>, свободный.

17. Зорин И.В. Энциклопедия туризма [Текст] / И.В. Зорин, В.А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 364 с.
18. Калько А.Д. Становлення і розвиток туристичної освіти у вищих навчальних закладах Рівненщини. Географія Рівненщини та суміжних областей. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-річчю створення кафедри географії і туризму у Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені академіка Степана Дем'янчука; м. Рівне, Україна, 3-4 квітня 2014 р. / Редкол.: А. С. Дем'янчук (голов. ред.) та ін. – Рівне, 2014. – С. 266-276.
19. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [Текст] / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги – XXI, 2003. – 300 с.
20. Котлер Ф. Маркетинг. Гостеприимство. Туризм. [Текст] / Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. – М.: ЮНИТИ, 2003, - 1063 с.
21. Лучшие отели мира URL: <http://www.tophotels.ru/>
22. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) [Текст] / [Текст]. – К.: "Альтерпрес", 2002. – 436 с.
23. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства : навч. посібник / О. К. Любчук. – Маріуполь : ГВУЗ "ПДТУ", 2018. – 154 с.
24. Мариняк Я. Державне регулювання розвитку туризму в Україні [Текст] / Я. Мариняк. //Наук. зап. Тернопіль. нац. пед. ун-ту. Сер. геогр. – Тернопіль, ТНПУ. 2005. - №2. - С. 165 – 169.
25. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України [Текст] / В.І. Мацола. – Львів: НАН України, Ін – т регіональних досліджень, 1997. – 259 с.
26. Мельник О.М., Трусова Т.С., Романів А.С. Макроекономічний аналіз туроператорської та турагентської діяльності в Україні. Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. Збірник наукових праць: Випуск XXI, №2 - Київ, СЕУ / Рівне, НУВГП, 2015. - 205с. С.69-79
27. Менеджмент туристичної індустрії [Текст] : навч. посібник / За ред. проф. І.М. Школи. – Чернівці, 2003. – 596 с.
28. Мунін Г.Б. Маркетинг туризму [Текст] / Г.Б. Мунін, З.І. Тимошенко, Є В. Самарцев, А.О Змійов. – Ч.І. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2006. – 324 с.
29. Нечаюк Л.І. Готельно–ресторанний бізнес: Менеджмент [Текст] : навч. посібник / Л.І. Нечаюк, Н.О. Телеш. К.: Центр навч. літ., 2003. – 348 с.
30. Николаенко Д.В. Рекреационная география [Текст] : учеб. пособие / Д.В. Николаенко. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 288 с.
31. Пазенок В.С. Філософія туризму [Текст] : навч. посібник / В.С. Пазенок, В.К. Федорченко. – К.: Кондор, 2004. – 268 с.
32. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг : затв. наказом від 16.03.2004 № 19 / Україна. Державна туристична адміністрація // Все про бухгалтерський облік. – 27/03/2007. – N29. – С. 3 – 6.
33. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні [Текст] : зб. нормативно-правових актів /За заг. ред. проф. В.К. Федорченка. - Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
34. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Електронні текстові дані. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
35. Про внесення змін до Закону України "Про туризм" [Електронний ресурс] : Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-IV. – Електронні текстові дані. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
36. Прокопчук В., Романів А., Тресковець В. Рівненщина в системі міжрегіональних туристичних маршрутів. Географія, туризм і природокористування. Матеріали Регіональної студентської наукової конференції кафедри туризму та готельно-ресторанної справи у Національному університеті водного господарства та

- природокористування (м. Рівне, 14 травня 2019 р.)/ Редкол.: проф. Мошинський В.С. (голов. ред.) та ін. – Рівне: НУВГП, 2019. - С.96-100
37. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту [Текст] : навч. посібник / Х.Й. Роглев. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
  38. Романів А.С., Барановська А. О. Територіальна структура готельного господарства Рівненщини Туризм: наука, освіта, практика. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 50-ої річниці створення Рівненського відділу Українського географічного товариства у Національному університеті водного господарства та природокористування (м. Рівне, 24-25 квітня 2020 р.) / редкол.: В.С. Мошинський, Н.Б. Савіна, М.О. Клименко, С.І. Коротун та ін. – Рівне: НУВГП, 2020. С. 200-205
  39. Романів А.С., Трусова Т.С. Місце туризму в макроекономічному розвитку України. Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. – № 2 (16). – Рівне : РВЦ МЕРУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2016. – С. 216-225
  40. Рутинський М.Й. Сільський туризм: Навч. посіб. / М.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько. – К.: Знання, 2006. – 271 с.
  41. Туристична діяльність в Україні. Нормативно-правове регулювання [Текст]. Київ, КНТ, 2006. – 461 с.
  42. Уніфіковані технології готельних послуг [Текст] : навч. посібник /За ред. проф. Федорченка В.К. Авт.: Л.Г. Лук'янова, Т.Т. Дорошенко, І.М. Мініч. – К.: Вища шк., 2001. – 237 с.
  43. Управління сучасним готельним комплексом [Текст] : навч. посібник / За ред. члена – кор. НАН України, Дорогунцова С.І. Авт.: Г.Б. Мунін, А.О. Змійов, Г.О. Зінов'єв та ін. – К.: Ліра – К, 2005. – 520 с.
  44. Федорченко В.К. Історія туризму [Текст] : навч. посібник / В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова. – К.: Вища шк., 2002. - 195 с.
  45. Dictionary of Travel. Tourism and Hospitality / ed. S. Medlik. London: Butterworth-Heinemann etd., 1993. P. 43. URL: www.mu.edu.et/iphc/images/Tourism/Dictionary_of_Travel_Tourism_Hospitality.pdf
  46. World Tourism Organization (2020), International Tourism Highlights, 2020 Edition, UNWTO, Madrid, DOI: <https://doi.org/10.20111/9789284419876>.

15. Інформаційні ресурси

47. Головне управління статистики у Рівненській області. URL: <http://www.gusrv.gov.ua/>
48. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
49. Державне агенство розвитку туризму України URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
50. Дистанційний курс на он-лайн платформі moodle URL: <https://edu.regi.rovno.ua/course/view.php?id=6995>
51. Законодавство України URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
52. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
53. Національна туристична організація України. URL: <http://www.ntoukraine.org/>
54. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) URL: <http://www.lib.rv.ua/>
55. Управління культури і туризму Рівненської обласної державної адміністрації URL: <http://www.rv.gov.ua/sitenew/main/ua/487.htm>.